

e-newsletter

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν είναι το 4^ο e-newsletter του έργου ClusterPolisee. Περισσότερες πληροφορίες για το έργο μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα www.clusterpolisee.eu

«Στηρίζοντας την καινοτομία μέσω στρατηγικών για τα Cluster και πολιτικών Ευφυούς Εξειδίκευσης», 6-9 Οκτωβρίου, Βρυξέλλες

Τα Στρατηγικά Έργα ClusterPolisee και Clustrat θα διοργανώσουν από κοινού θεματική συζήτηση με τίτλο «Στηρίζοντας την καινοτομία μέσω στρατηγικών για τα Cluster και πολιτικών Ευφυούς Εξειδίκευσης» που θα λάβει χώρα κατά τη διάρκεια των Open Days στις 6-9 Οκτωβρίου 2014. Ο κύριος στόχος αυτής της εκδήλωσης είναι να διευκολυνθεί η συζήτηση για την «καλύτερη περιφερειακή / εθνική / διακρατική Διακυβέρνηση» σχετικά με τις πολιτικές για τα Cluster και τις στρατηγικές Ευφυούς Εξειδίκευσης.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης και με βάση τα αποτελέσματα και τα παραδοτέα των δύο έργων, θα αναλυθεί η συμβολή των «Έξυπνων Περιφερειακών Πολιτικών» στην οικονομική ανάπτυξη, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας δημιουργία και στη μελλοντική ανάπτυξη των αναδυόμενων κλάδων και τεχνολογιών.

Η συζήτηση θα ακολουθηθεί από μία «εκδήλωση δικτύωσης», όπου οι συμμετέχοντες και εκπρόσωποι άλλων φορέων σχετικών με την ανάπτυξη των Cluster θα συζητήσουν για τη μελλοντική ανάπτυξη των τελευταίων.

Η συζήτηση θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 08 Οκτωβρίου στις 09:00 π.μ. - 10:45 π.μ., στην Επιτροπή των Περιφερειών (Κτήριο Van Maerlandt Κτίριο, Αίθουσα 1). Η εκδήλωση δικτύωσης θα ακολουθήσει από τις 10:45 π.μ. έως τις 12.30 μ.μ. στο Φουαγιέ 6, (η Γραμματεία των Open Days θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες κατά την μετακίνησή τους στους χώρους των εκδηλώσεων).

Το πλήρες πρόγραμμα των εκδηλώσεων των Open Days 2014 αναφέρεται στον παρακάτω σύνδεσμο:

http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/reports/programme_full_2014.cfm

Για περισσότερες πληροφορίες και εγγραφή κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να επισκεφθεί την επίσημη ιστοσελίδα των Open Days 2014 www.opendays.europa.eu

Ομάδα Εργασίας για τη διεθνή συνεργασία και τη δικτύωση των Cluster

Ο κύριος στόχος της Ομάδας Εργασίας 3 (WG3) είναι να συμβάλει σε μια ευρύτερη κατανόηση της δημιουργίας πολιτικής σχετικά με τη διεθνή συνεργασία των και τη δικτύωση των Cluster, να προτείνει ενέργειες για την πρόβλεψη των μελλοντικών αναγκών και για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ εμπειρογνομόνων και φορέων χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων.

Δεδομένου ότι οι περισσότερες από τις χώρες που συμμετέχουν στο έργο είναι μικρές, με Cluster σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης, προτάθηκαν οι ακόλουθες στρατηγικές παρεμβάσεις:

- **Συστήματα Voucher** για την ενθάρρυνση της οικονομικής υποστήριξης με προεγγραφή των «ενεργών» Cluster
- Δημιουργία **υπο-ομάδων εντός των Cluster** αποτελούμενα από ΜΜΕ προσανατολισμένες στις εξαγωγές προκειμένου να υπάρχει εστίαση στη διεθνοποίηση
- Η πιλοτική υλοποίηση «**Κόμβων Εξαγωγών**» εντός των ώριμων Cluster
- Η υποστήριξη σε **Συμπράξεις Εξαγωγών**, σύμφωνα με το Ιταλικό πρότυπο
- Η ανάπτυξη **ευκαιριών δικτύωσης** με Cluster γειτονικών χωρών (των παραδουνάβιων χωρών, της Ν.Α. Ευρώπης και της Μαύρης Θάλασσας) σε συγκεκριμένους κλάδους και τομείς δραστηριότητας, αξιοποιώντας Περιφερειακές Εκδηλώσεις για την εισοδο των Cluster σε νέες αγορές, με τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις εκτός της Ε.Ε. ως εκπρόσωποι Cluster της Ν.Α. Ευρώπης σε συγκεκριμένους κλάδους, προωθώντας την εκπαίδευση στα Social Media για την αξιοποίηση νέων τεχνικών δικτύωσης.

Ομάδα Εργασίας για τη βελτίωση του πλαισίου χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση των cluster αποτελεί ένα σύνθετο θέμα δεδομένου ότι πρακτικά όλες οι πλευρές της λειτουργίας ενός cluster απαιτούν χρηματοδότηση.

Η Ομάδα Εργασίας 4 (WG4) ασχολήθηκε με θέματα που στοχεύουν στη χαρτογράφηση, την ανάλυση και στην ανάπτυξη προτάσεων για τη βελτίωση των πρακτικών χρηματοδότησης των cluster στις συμμετέχουσες χώρες / περιφέρειες. Τα ακόλουθα σχετικά θέματα αναλύθηκαν εκτενώς:

Ευφυής Εξειδίκευση: Η Ευφυής Εξειδίκευση απαιτεί την ανάπτυξη μίας βασικής πολιτικής ανάπτυξης σε επίπεδο Ε.Ε., στην οποία πρέπει να βασίζονται όλες οι χώρες και περιφέρειες. Οι κλάδοι που βασίζονται στην αρχή της Ευφυούς Εξειδίκευσης παρουσιάζουν υψηλή καινοτομία και ανταγωνιστικότητα βασισμένη στην συνεργασία.

Πρωτοβουλίες από κάτω προς τα επάνω: το θέμα αυτό σχετίζεται άμεσα με τη διαδικασία της Ευφυούς Εξειδίκευσης. Οι υφιστάμενες και οι αναδυόμενες πρωτοβουλίες απαιτούν επίσης χρηματοδότηση και ως εκ τούτου οι φορείς χρηματοδότησης θα πρέπει να αναπτύξουν σχετικά προγράμματα εξασφαλίζοντας ότι η χρηματοδότηση καλύπτει τις ανάγκες των Cluster και των μελών τους.

Προσαρμοσμένη χρηματοδότηση: απαιτείται μία διαφοροποιημένη δομή χρηματοδότησης ακολουθώντας ένα περιεκτικό πλάνο ανάπτυξης. Η χρηματοδότηση θα πρέπει να ακολουθεί τον κύκλο ζωής των Cluster (εκκίνηση, ανάπτυξη, καινοτομία και ωρίμανση).

Συνεργασία: απαιτείται η προσαρμογή σε πρωτοβουλίες χρηματοδοτικής συνεργασίας μεταξύ των cluster, οι οποίες θα είναι απαλλαγμένες από υπερβολικό διοικητικό φόρτο. Ένα βιώσιμο μοντέλο χρειάζεται να αναπτυχθεί για να παρακινήσει την διεπιστημονική συνεργασία.

Διεθνοποίηση: Μία άλλη βασική διάσταση της ανάπτυξης cluster παγκόσμιας εμβέλειας είναι η εμπλοκή καινοτόμων και ώριμων cluster σε διεθνείς προσπάθειες συνεργασίας.

Εξορθολογισμός της διοίκησης των έργων: η αναζήτηση ισορροπίας μεταξύ της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των Διαρθρωτικών Ταμείων αποτελεί ένα ευαίσθητο αντικείμενο.

Σχεδιασμός και παρακολούθηση: η παρακολούθηση οφείλει να είναι περισσότερο συστηματική προκειμένου η χρηματοδότηση των Cluster να είναι περισσότερο άμεση και αποτελεσματική, κάτι που αποτελεί μία βασική πτυχή εάν ένα πραγματικά ανταγωνιστικό και προσαρμοζόμενο σύστημα πρόκειται να τεθεί σε ισχύ.

Ομάδα Εργασίας για την Περιφερειακή Εξειδίκευση

Οι εργασίες που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο της θεματικής περιοχής της Ομάδας Εργασίας 5 (WG5) παρήγαγαν ένα **σημαντικό όγκο γνώσης** σχετικά με τα Cluster και την περιφερειακή εξειδίκευση στη Ν.Α. Ευρώπη. Εν συντομία, ανάμεσα σε άλλα, μερικά από τα βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής έχουν ως ακολούθως:

- Σημαντικές διαφορές παρατηρούνται ανάμεσα στα κράτη αναφορικά με την ανάπτυξη των Cluster σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (από κάτω προς τα επάνω και το αντίστροφο αναφορικά με πρωτοβουλίες για cluster).
- Οι τρεις κύριες κατηγορίες πολιτικών για την ανάπτυξη cluster είναι: 1. πολιτικές ανάπτυξης cluster, 2. πολιτικές μόχλευσης των Cluster, 3. πολιτικές στήριξης των Cluster.

- Παρατηρούνται Cluster σε διαφορετικά στάδια ανάπτυξης στις χώρες της Ν.Α. Ευρώπης: ανώριμα cluster, ώριμα cluster (σε εθνικό ή παγκόσμιο επίπεδο) ή cluster σε φάση μετάβασης (π.χ. επανέρχονται σε φάση ανωριμότητας, αναδιαρθρώνονται ή αναπτύσσουν κάποιες αναδυόμενες τεχνολογίες).
- Δεν παρατηρείται συνάφεια μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και ευρωπαϊκών πολιτικών υποστήριξης των Cluster
- Παρατηρείται απουσία μηχανισμού συστηματικής αξιολόγησης και εργαλείων για την αξιοποίηση της επίπτωσης των πολιτικών για τα Cluster.

Ένας αριθμός **μέτρων πολιτικής** προτάθηκε προς την κατεύθυνση περισσότερο ευφυών και αποτελεσματικών πολιτικών cluster στην Ν.Α. Ευρώπη. Εν συντομία, οι βασικές παράμετροι που θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη είναι οι ακόλουθες:

- Η Ευφυής Εξειδίκευση **απαιτεί μία ολοκληρωμένη αξιολόγηση του (περιφερειακού) συστήματος καινοτομίας** προς την κατεύθυνση της αξιολόγησης και κατανόησης της εξελικτικής φύσης των περιφερειακών οικονομιών και επίσης τον σχεδιασμό της κατάλληλης πολιτικής.
- **Κάθε Cluster έχει συγκεκριμένες αναπτυξιακές ανάγκες** σε σχέση με τις διαφορετικές διαστάσεις του φορέα διοίκησης του Cluster, τα μέλη του Cluster και τις ιδιαίτερες συνθήκες. Οι πρωτοβουλίες για τα Cluster εξαρτώνται επίσης από το συγκεκριμένο περιβάλλον της οικονομικής πολιτικής που εντάσσονται. Κατά συνέπεια, **δεν υπάρχει μία πολιτική ή μία πρωτοβουλία που να ταιριάζει σε όλα τα Cluster** και υπάρχει η ανάγκη να αναπτυχθούν και υλοποιηθούν διαφορετικές πολιτικές ή προγράμματα που να απευθύνονται σε διαφορετικές κατηγορίες Cluster.
- Η Ε.Ε. και η Ν.Α. Ευρώπη **χρειάζεται να υποστηρίξουν δομές Cluster προς την κατεύθυνση του σχεδιασμού ολοκληρωμένων πολιτικών ανάπτυξης Cluster** στη βάση ενός συγκεκριμένου πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργούν.
- Κάθε ώριμο και επιτυχημένο Cluster **πρέπει να αναπτύσσεται σαν ένα κόμβος** για την εφαρμοσμένη έρευνα, την καινοτομία και την ανάπτυξη προϊόντων, την προώθηση των εξαγωγών, τη διεθνοποίηση και τη διεθνή συνεργασία.

Η πλήρης έκθεση σχετικά με την Περιφερειακή Εξειδίκευση είναι διαθέσιμη στην πλατφόρμα του έργου.

Πιλοτικές εφαρμογές

Οι έξι πιλοτικές εφαρμογές, που συντονίζονται από το Corallia, ολοκληρώθηκαν με επιτυχία σε ένα διάστημα 6 μηνών (Ιανουάριος 2014 – Ιούνιος 2014) στοχεύοντας στην αξιοποίηση της παραχθείσας γνώσης και στην υποστήριξη συγκεκριμένων κλάδων που συγκεντρώνουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για κάθε μία από τις συμμετέχουσες περιφέρειες.

Τα **τελικά αποτελέσματα** από την υλοποίηση των πιλοτικών δράσεων αναδεικνύουν τις σημαντικές παραλλαγές που παρατηρούνται στις συμμετέχουσες περιφέρειες της Ν.Α. Ευρώπης και αντανακλούν τα διαφορετικά στάδια οικονομικής ανάπτυξης, τις ιστορικές καταβολές, τις θεσμικές και βιομηχανικές δομές και τις πολιτικές ανάπτυξης cluster που ακολουθούνται. Όλα τα αποτελέσματα βρίσκονται σε φάση αξιολόγησης σε σχέση με τις προκύπτουσες καλές πρακτικές, τις δυσκολίες και τα οφέλη που προέκυψαν.

Εκδηλώσεις

- ❖ Open Days 2014, 6-9 Οκτωβρίου 2014 – Βρυξέλλες: http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2014/theme.cfm
- ❖ European Cluster Conference 2014, 20-21 Οκτωβρίου 2014 – Βρυξέλλες: <http://clusterconference2014.eu/save-the-date.jsp>
- ❖ Εκδήλωση συνάντησης Cluster διοργανώνεται στο πλαίσιο του έργου V4Clusters, το οποίο αποτελείται από εταιρους τεσσάρων χωρών (Σλοβακία, Τσεχία, Ουγγαρία και Πολωνία) και θα λάβει χώρα στις 4-5/11/2014 στην Οστράβα - Τσεχία. Ο κύριος στόχος είναι η παρουσίαση των πλάνων συνεργασίας από 4 ώριμα cluster από τις προαναφερθείσες χώρες ανταποκρινόμενα στις αναπτυξιακές τους ανάγκες.
- ❖ Startup Nations Summit 2014, 23-25 Νοεμβρίου 2014 – Σεούλ Κορέα – «Οι επιχειρηματίες αποτελούν τους σύγχρονους ήρωες που κάνουν τον κόσμο καλύτερο»: <http://startupnations2014.com/index.php>
- ❖ International Cluster Conference Cross – Linking Clusters for Innovation, 22 Οκτωβρίου 2014 – Βιέννη Αυστρία. Στο συνέδριο θα συμμετάσχουν εμπειρογνώμονες για τα cluster από όλη την Ευρώπη με εστίαση στις

παραδουνάβιες χώρες και στην περιοχή της Βαλτικής. Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.clusterix.info>

Τελευταία Νέα

Νέο πρόγραμμα χρηματοδότησης για τις παραδουνάβιες περιφέρειες – START: αποτελεί μία πιλοτική πρωτοβουλία του EUSDR και παρέχει κεφάλαιο για την ανάπτυξη και υλοποίηση έργων στις παραδουνάβιες περιφέρειες. Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.danube-capacitycooperation.eu/pages/start>

Το Corallia ανάμεσα στις καλές πρακτικές της Πολιτικής Συνοχής της Ε.Ε.: σαν ένα από τα πιο επιτυχημένα επιτεύγματα της πολιτικής συνοχής της ΕΕ αναφέρεται το Corallia στην τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνοχής στην Ελλάδα. Δείτε το πλήρες δελτίο τύπου: <http://www.corallia.org/en/news/news/1934-corallia-among-best-stories-in-the-eucohesion-policy.html>

13 καινοτόμοι φορείς υποστηρίζουν το ελληνικό Start-Up Μανιφέστο: Δεκατρείς ελληνικοί καινοτόμοι οργανισμοί παρουσίασαν στο Corallia το ελληνικό Start-Up Μανιφέστο, ένα σχέδιο δράσης για τους φορείς χάραξης πολιτικής στην Ελλάδα και στην Ε.Ε., στοχεύοντας στην βελτίωση του περιβάλλοντος για τη νέα επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα. Δείτε το πλήρες άρθρο εδώ: <http://www.corallia.org/en/news/pressreleases/2046-the-greek-start-up-manifesto-of-the-13-leading-institutions.html>

Ο J.C. Juncker συναντά επιχειρήσεις στην Αθήνα: Επίσημη επίσκεψη του κ. Jean-Claude Juncker, υποψήφιος για την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πρώην πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου και Πρόεδρος του Eurogroup έγινε στα κεντρικά γραφεία του Corallia. Δείτε το πλήρες δελτίο τύπου: <http://www.corallia.org/en/news/press-releases/2045-j-c-juncker-meetsstartups-and-gazelles-in-athens.html>

Το Corallia στη Leuven για την υποστήριξη της εμπορικής αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων στις τεχνολογίες NMP: Δείτε το πλήρες δελτίο τύπου: <http://www.corallia.org/en/news/press-releases/2052-corallia-in-leuven-for-the-support-ofcommercial-exploitation-of-research-results-in-the-nmp-technologies-field.html>

Το Pannon Business Network συμμετέχει στο Danube Transfer Center Network. Σε συνάφεια με τη μακροχρόνια συνεργασία και σύμφωνα με τα κοινά ενδιαφέροντα στην ανάπτυξη της ιδέας των Innovation and Technology Transfer Centres – Danube Transfer Centres (DTC) στις παραδουνάβιες περιοχές το Pannon

Business Network αποτελεί μέλος του DTC Network. Περισσότερες πληροφορίες:
http://www.clusterpolisee.eu/en/newsdetail/Pannon+Business+Network+joined+to+Danube+Transfer+Center+Network_182

Η τρίτη εκδήλωση συνάντησης cluster στο πλαίσιο του έργου V4Clusters έγινε στο Gliwice. Την εκδήλωση παρακολούθησαν περισσότεροι από 40 συμμετέχοντες από σημαντικούς φορείς στην προώθηση των Cluster στην περιοχή όπως το National Cluster Association, Czech Knowledge Cluster, Pannon Business Network Association, Upper Silesian Agency for Entrepreneurship Promotion Co., Slovak Union of Clusters, κλπ. Περισσότερες πληροφορίες:
http://www.clusterpolisee.eu/en/news-detail/Cooperating+clusters_181

Διεθνές συνέδριο για τα Cluster στη Ρουμανία, 22-23 Σεπτεμβρίου 2014: το North-East Regional Development Agency, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και το Εθνικό Ινστιτούτο για την Οικονομία (Ρουμανία) διοργάνωσαν διεθνές συνέδριο με τίτλο: «Cluster και διαχείριση της γνώσης προς την Ευρώπη 2020». Περισσότερες πληροφορίες:
http://www.clusterpolisee.eu/en/newsdetail/International+Clusters+Conference+in+Romania%2C+22-23+September+2014_184

Το πρώτο παγκοσμίως τουριστικό cluster εστιασμένο στη νεολαία στη Ρουμανία. Το πρώτο παγκοσμίως τουριστικό cluster εστιασμένο στη νεολαία ξεκίνησε στις 11 Σεπτεμβρίου 2014 στο Βουκουρέστι στο πλαίσιο του συνεδρίου «Οι νέοι συναντούν τον Τουρισμό, τα cluster και την καινοτομία» που διοργανώθηκε από το Τμήμα ΜΜΕ, Επιχειρήσεων και Τουρισμού στη Ρουμανία. Περισσότερες πληροφορίες:
http://www.clusterpolisee.eu/en/newsdetail/The+world+first+tourism+cluster+deditated+to+youth+was+launched+in+Romania_185

Συνέδριο «Clusters και Διαχείριση της Γνώσης προς την Ευρώπη 2020». Το συνέδριο διοργανώθηκε σε συνεργασία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, του Εθνικού Ινστιτούτου για την Οικονομία, της Ένωσης των Cluster της Ρουμανίας και την Ένωση για την Προώθηση της Γνώσης για την Οικονομία, έλαβε χώρα στο Iasi και προσέλκυσε 29 ομιλητές και περισσότερους από 180 συμμετέχοντες. Περισσότερες πληροφορίες:
http://www.clusterpolisee.eu/en/newsdetail/%E2%80%9CClusters+and+Knowledge+Management+towards+Europe+2020%E2%80%9D+Conference++Conclusions_186

Η εκπαιδευτική πλατφόρμα του ClusterPolisee

Η πλατφόρμα στοχεύει στη βελτίωση των πολιτικών για τα cluster στην Ε.Ε. και στη Ν.Α. Ευρώπη μέσω της συνεργατικής μάθησης, της μεταφοράς καλών πρακτικών και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ φορέων χάραξης πολιτικής και ενδιαφερομένων μερών υποστηρίζοντας συστήματα μηχανισμών μάθησης. Η πλατφόρμα του έργου είναι διαθέσιμη στην ακόλουθη διεύθυνση:
<http://www.clusterpolisees3.eu>.

Πληροφορίες Σύνταξης

Επικεφαλής εταιρός

Περιοχή Marche – Διεύθυνση
Ευρωπαϊκών Πολιτικών –
Υπεύθυνη Αρχή για ΕΤΠΑ και ΕΚΤ
Υπεύθυνος Τμήματος:
Mauro Terzoni
mauro.terzoniregione@marche.it
clusterpolisee@svimpsa.it
Tel. 0039 071 806 3981
Tel. 0039 071 806 4509

Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος

Ακαδημίας 6
10671 Αθήνα
T: 0030 2103387105
F: 0030 2103622320
E: keeuhcci@uhc.gr
www.uhc.gr